

Havdálkingarstevna

Sosialistisku limirnir í felagsmarknaðartinginum høvdu herfyri stevnu um havdálking. Hóast Føroyar ikki eru limir í EF, vóru umboð fyrri føroyska javnaðarflokkin boðin við. Jákup Lindenskov, løgtingsformaður og Jørgen Thomsen, løgtingsmaður luttóku.

Jákup Lindenskov skrivur:

Í farnu viku vóru sosialistisku limirnir í Felagsmarknaðartinginum til stevnu á Arbeiðarháskúlanum í Esbjerg, har teir tóku til viðgerðar ymsar spurningar, sum eisini hava størsta áhuga fyrri okkum føroyingar. Serliga spurningurin um alt tað, sum verður slept á sjógv og søkt úti á havi.

Vit hildu tað vera týðningarmikið og tá Javnaðarflokkurin hevði fingið høvi til at taka lut við tveimum luttakarum sum gestum, fóru vit báðir, Jørgen Thomsen og undirritaði á hesa stevnu, men mest um evnið »problems of The Seas surrounding Europe — with the North Sea as an example«, sum var grundlógardagin.

Tað vóru sjálvsagt eisini onnur áhugaverd evni frammi, men tá vit ikki høvdu høvi til at vera til alla stevnuna, valdu vit at fylgja við í orðaskiftinum um havdálkingina, men vit høvdu eisini høvi til at hoyra frágreiðing frá Ivar Nørgaard, fólkatingsmanni og framsøgumaður fyrri europeiskar spurningar, har hann greiddi frá støðuni hjá donsku sosialdemokratunum og hvi teir ikki í einum og øllum fylgja EF-løndunum í teimum støðum, sum tey stóru londini vilja hava fram gøgnum EF-tingið. Ivar Nørgaard helt sera fast um tað prinsipiella hjá donsku javnaðarmonnunum, at teir vilja ikki sleppa móguleikanum at kunna leggja niður veto í felags lóg-gávuspurningum í Europatinginum. Fyri hesa støðu fekk Ivar Nørgaard nógvar atfinningar frá limum úr øðrum EF-løndum, serliga teimum stóru.

Tað var gjørd ein rættlaga drúgv niðurstøða um spurningin um ein felags politikk frá EF-løndunum um høvni. Um fiskiskapin, um flutning, um orku og dálking. Um hvussu virksemd skal samskipast um tann politikk, sosialistisk bólkurin í EF-tinginum eigur at føra.

Tað varð ásað, at neyðugt er at fremja ein maritiman politikk. At kanna neyvt, hvussu um-

hvørkini best vera vard móti spilling og oyðing.

Vit hildu tað vera rætt at siga okkara hugsan og ferdi eg m.a. hetta fram, sum her verður endurgivið á donskum:

»Vi er — 2 repræsentanter fra den socialdemokratiske parlamentsgruppe på Færøerne som indbudte gæster fra et meget lille folkesamfund midt i Atlanterhavet — en beliggenhed, der geografisk må siges at ligge lige i centrum, med den reneste luft og det rene havområde i denne del af verden.

Eksistensgrundlaget er kun og alene fiskebankerne ved Færøerne.

Vi har en meget moderne fiskeflåde, en effektiv drevet fiskeindustri.

Denne industri er primært bygget op under den forudsætning at vore fiskebanker ikke bliver ødelagt.

Men vores eksistens er i den grad afhængig af, at disse forhold kan få lov til at forblive som de er, d.v.s. at den omsiggribende forening af havene ikke skal ødelægge vores eksistensgrundlag — muligheden som fiskerikation.

Med Norge mod øst og Storbritannien mod syd, helt op til vores fiskeriterritorium — eller billedligt talt, helt op til vores landbrugsjord — har vi olieindustrien tæt inde på livet, der hvor vi skal hente vore råprodukter.

Over 95% af den totale færøske export kommer fra havet, fra fiskeriprodukterne.

Vi er meget bekymrede for vores eksistens i tilfælde af, at der sker et teknisk uheld fra olieboringerne i havområderne i disse omtalte landområder.

Vi er meget bekymrede over udviklingen i industrilandene med den tendens, der er med øget forening, der hele tiden er med til at true havmiljøerne.

Som et folkesamfund — 45.000 sjæle — har vi ofte svært ved at komme til orde på de til enhver tid rigtige steder.

Vi er derfor meget glade for ved også denne anledning at kunne udtrykke

vore synspunkter.

Hr. formand! Vi vil appellere til den socialistiske EF-gruppe, vel i særdeleshed til den danske socialdemokratiske gruppe, som vi specielt føler os nær knyttet til også igennem, vores fælles kongekrone — vedrørende problematikken om miljøerne i havene.

Jeg vil understrege, at færingernes eksistens har været muligheden af at kunne beskytte — at aflive havdyrene omkring vore øer, iberegnet fiskene.

Det er ikke nogen hemmelighed i denne forsamling, at der er drevet uhyrlig rædselskampagner — økonomisk terror — mod vort folkesamfund, fordi vi afliver nogen hvaler pr. år.

Det er vi specialister i. Denne afvisning er så afgjort ikke nogen forlystelsesceremoni, sådan som det udlægges.

Og jeg vil kraftigt understrege, at vi aldeles ikke afliver hvalerne i exportøjemed. De bliver fordelt til befolkningen.

Vi er mange der tror, at kampagnen mod Færøerne udøves af kapitalen, for at underminere vores fiskeexport, som er af højeste kvalitet hvad fiskeprodukter angår.

Hr. formand! Vi rejser disse spørgsmål i denne forsamling, da grundholdningen vel er, at værge de små og svage nationer!

Hr. formand, jeg vil her tilsidst tillade mig at komme med et par spørgsmål:

1. Har EF som også har 2 olieproducerende lande som partnere, taget højde for hvad der kan ske os, som ligger midt i selve farezonen, hvis der skulle ske et teknisk uheld, f.eks. i Nordseen?

Videre:

Jákup Lindenskov, løgtingsformaður

og Jørgen Thomsen, løgtingsmaður vóru við á havdálkingarstevnuni

før hele vores fiskeexport er ødelagt?»

Esbjerg Arbejderhøjskole er sera væl útgjærdur til altjóða stevnu og hóast umboð vóru næstan øll verðsins tungumál, so fingi vit alt við, ið sagt varð, ti allar røður vórðu umsettar til øll tey mál, sum talað verða í Europa-tinginum.

J. Lindenskov

Norðurlendsku javnaðarungmannafeløgini ráðstevnu í Føroyum

Í døgnum 13., 14. og 15. juni heldur F.N.S.U. (Forbundet Nordiske Socialdemokratiske Ungdommer) stjórnarfund í Føroyum.

SU fekk í 1979, sum tað fyrsta føroyska politiska ungmannafelag, limaskap í einum norðurlenskum politiskum felagsskapi, og hevur hetta havt stóran týðning fyrri SU.

Í februar hevði FNSU ráðstevnu í Hadeland í Noregi og bjóðaði SU sær til at skipa fyrri næsta stjórnarfundinum, ið bleiv samtyktur at vera í Føroy-

um nú. Hetta er aðu ferð, FNSU hevur stjórnarfund í Føroyum. Seinast var í 1980.

Turkland

Á hesi ráðstevnu vóru nógv evni umrødd. Eitt av høvuðsevnunum var Turkaland.

Yvirlysing varð gjørd, sum kravdi, at norðurlond einaferð enn leggja sak imóti Turkalandi fyrri brot á mannarættindini. Norðurlond hava áður kært Turkaland fyrri mannarættindadómstólin.

men stutt fyrri júl varð semja gjørd, ti Turkaland lovaði at gera nakað við hetta álvarsmál. Ein frágreiðing frá Amnesty International senni visir, at grundarlagið fyrri hesi semju er burtur. Fólk verða framvegis pind, landið hevur fleiri túsund samvitskufangar, og í februar byrjaði ein rættargongd móti fleiri túsund limum í fakkfelagnum DISK.

Suður-Afrika

Fult boykot av Suður

Afrika krevur FNSU, og er hetta meiri og meiri við at gerast veruleiki. Stuðulin til ANC og SWAPO skal økjust, og eisini skulu norðurlond gera eina solidaritetsavtalu við londini, ið hava Suður-Afrika sum granna. Allar norðurlandskar iløgur í Suður-Afrika skulu takast aftur, og skip úr Suður-Afrika skulu ikki fáa loyvi at koma í nakra havn í norðurlondum.

Umhvørvið í Fokus

Umhvørvisvernd halda ungdomarnir í norðurlondum vera av størsta týðningi. Ein bólkur gjørdi eitt frálíkt uppskot, um hvussu vit kunnu verja náttúruna betur. Dømi, sum betran av eftirlitinum við tí, sum landbúnaðurin letur leka í air og vøtn. Fiskivinna og havbúnaður mugu leggjast so til rættis, at fiskastovnar ikki verða uppfiskaðir. Bensin, ið ikki inniheldur blýgg skal gerast biligari o.s.fr.

Á ráðstevnuni luttók eisini umboð fyrri IUSY (International Union of Socialist Youth) og hevði SU ein fund við tað um upptøku av SU í IUSY, og fær SU limaskap til heystar.

SU hevur luttikið á fleiri tiltøkum, sum norðurlandski javnaðarungmannafelagskapurin hevur skipað fyrri. Myndin er frá stevnu í Svøríki, har meira enn 2.000 ungfolk úr øllum norðurlondum vóru við.